

Delegationen för en effektiv hälso- och sjukvård
effektivitetsdelegationen@kammarkollegiet.se

Sammanfattande information om bidrag för en effektiv hälso- och sjukvård

Regeringen beslutade den 12 december 2024 att inrätta Effektivitetsdelegationen med uppgift att stödja strukturella förändringar, stärka effektiviteten och därmed förbättra situationen inom hälso- och sjukvården. Regeringen vill stödja regionerna i det viktiga arbetet med att kontinuerligt förbättra effektiviteten i verksamheten.

Effektivitetsdelegationen finns som ett särskilt beslutsorgan vid Kammarkollegiet och beslutar om bidrag enligt förordning (2024:1102) om tillfälligt statsbidrag för åtgärder för en effektiv hälso- och sjukvård.

Nedan följer en sammanfattning av Effektivitetsdelegations uppdrag enligt förordning och den promemoria som ligger till grund för förordningen (Fi2024/01538).

Uppdragets syfte och omfattning

Delegationen ska kunna bistå med analyser, föreslå åtgärder som kan öka verksamheternas effektivitet och sprida goda exempel. Delegationen ska besluta om ett tillfälligt statsbidrag under perioden 2025–2030 till regioner i syfte att stärka effektiviteten i hälso- och sjukvården genom omstrukturerings- eller effektiviseringsåtgärder i verksamheten och dess administration.

Delegationen ska sprida goda exempel på effektivitetsåtgärder och hålla regionerna informerade om vilka åtgärder som det har beviljats bidrag för.

Delegationen har rätt att fatta beslut om totalt 1 500 miljoner kronor för hela perioden 2025 till 2030. Anslaget får belastas med maximalt 250 miljoner kronor årligen. Det är möjligt för delegationen att fatta beslut om en högre summa än 250 miljoner under ett år, men det innebär då att regionen får bidraget fördelat på flera år och att det eventuellt inte finns utrymme för att öppna för en ansökan under påföljande år.

Riktlinjer för bidraget

Bidrag får lämnas till enskilda regioner eller till flera regioner i samverkan. Vid ansökan om bidrag för åtgärder där flera regioner samverkar ska ansökan göras av en av de samverkande regionerna. Bidrag betalas ut till den ansökande regionen och den regionen är också ansvarig för att lämna del- och slutredovisning för samverkansprojektet.

Bidrag får inte lämnas för åtgärder som regionen får annat statligt stöd för. Bidrag får lämnas som hel- eller delfinansiering av de åtgärder som ansökan omfattar. Det kan exempelvis bli aktuellt med en delfinansiering om flera regioner ansöker om bidrag för liknande åtgärder för att alla ska kunna behandlas på ett likartat sätt.

När delegationen fördelar bidrag ska den prioritera mellan och ge företräde till inkomna ansökningar som i högst utsträckning bedöms kunna uppfylla syftet med bidraget, dvs åtgärder som förväntas leda till en långsiktigt ökad effektivitet inom hälso- och sjukvården. Regeringen har särskilt tryckt på att bidrag för åtgärder inom områden inom hälso- och sjukvården med stora utvecklingsbehov, exempelvis till följd av lägre produktivitet eller kvalitet, ska vara prioriterade vid bedömningen.

Delegationen ska bedöma om den eller de åtgärder som bidrag söks för är lämpliga för att uppnå bidragets syfte eller om det finns mer ändamålsenliga åtgärder som bidrag i stället bör lämnas för. Om delegationen kan identifiera andra åtgärder som skulle vara mer ändamålsenliga för regionen att vidta ska denna bedömning ske i nära dialog mellan delegationen och den sökande regionen för att säkerställa att åtgärden är anpassad till den sökandes förutsättningar.

Om delegationen bedömer att andra åtgärder än de som bidrag söks för är mer ändamålsenliga att ge bidrag för, ska sökanden underrättas om denna bedömning och få tillfälle att inom en viss tid yttra sig över bedömningen. Om sökanden begär att få justera sin ansökan med anledning av delegationens bedömning ska sökanden få tillfälle att inom en viss tid ge in en sådan justering.

Vid bedömningen av vilka regioner som har bäst förutsättningar att uppnå förordningens syfte kommer delegationen att göra jämförelser. Jämförelser ska ske mellan olika regioners åtgärder och mellan en regions olika åtgärder. I analysen inför beslut om bidrag kommer delegationen använda sig av uppgifter i ansökan och uppgifter från öppna databaser.

Uppföljning av lämnat bidrag

Uppföljning är en viktig del vid bidragsgivande och det är angeläget att de regioner som beviljas medel återskärper sina resultat.

Delegationen ska i beslut ange vid vilken tidpunkt och på vilket sätt som bidragsmottagaren ska redovisa hur bidraget har använts. Delegationen kan besluta att en eller flera delredovisningar ska lämnas under den period då åtgärder genomförs. En delredovisning ska innehålla uppgifter om hur genomförandet av de åtgärder som bidraget avser fortgår.

Slutredovisningen ska innehålla uppgifter om de genomförda åtgärderna och deras totala kostnad.

Regionerna ska redan i ansökan redogöra för hur de avser att redovisa kostnader för och effekter av genomförda åtgärder samt en tidplan för när effekter kommer att kunna påvisas. Delegationen kommer att ta fram en analysmodell som ska kunna användas både vid ansökan om bidrag, vid delredovisningar och för slutredovisning av kostnader, resultat och effekter.

En region kan bli återbetalningsskyldig för en del av eller hela det utbetalade bidraget om delegationen bedömer att slutredovisningen visar att villkoren för bidraget inte har följts.